

Maak wetenschappelijke kennis voor iedereen toegankelijk

Alle publiek gefinancierde wetenschappelijke publicaties moeten gratis beschikbaar komen (*open access*), vindt de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI). Dit kan zinvol zijn voor samenleving en bedrijven, mits de wetenschappelijke kennis ook echt toegankelijk is. Daarvoor is een masterplan nodig, gericht op het overzichtelijk en begrijpelijk aanbieden van kennis. Dit concludeert de AWTI in zijn advies *Durven delen*, dat vandaag is aangeboden aan de ministers Bussemaker (OCW) en Kamp (EZ) en staatssecretaris Dekker (OCW).

Momenteel is een groot deel van de wetenschappelijke publicaties alleen beschikbaar tegen betaling. De meeste wetenschappers hebben wel toegang via hun universiteit of onderzoeksinstituut, maar dat geldt niet voor burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven. "Wetenschappelijke kennis wordt daardoor onvoldoende benut", vindt Valerie Frissen, lid van de AWTI. "Het zou beter zijn als wetenschappers hun artikelen meer met *open access* publiceren. Ook is het zinvol om te investeren in het 'vertalen' van die publicaties naar een breder publiek, bijvoorbeeld door een samenvatting voor leken toe te voegen."

Meer regie vanuit overheid

Open access in de wetenschap stagneert, onder andere doordat wetenschappers liever publiceren in prestigieuze tijdschriften dan in minder bekende *open access* bladen. "Sterke regie vanuit de overheid kan die trend keren, blijkt in landen als Brazilië en de Verenigde Staten waar ze verder zijn met *open access*", vertelt Frissen. De AWTI adviseert de regering daarom om een masterplan op te stellen gericht op het beschikbaar en toegankelijk maken van wetenschappelijke kennis.

Stappen binnen de EU

"Wetenschap is een internationale activiteit en kennis moeten we durven delen, ook met andere landen," zegt AWTI-voorzitter Uri Rosenthal. "Door samen op te trekken met andere landen kunnen we ervoor zorgen dat we kennis op een verstandige manier delen. Het huidige EU-voorzitterschap van Nederland biedt een mooie kans om binnen de EU stappen te zetten."

Ook onderzoeksdata delen

Het advies *Durven delen* behandelt ook het delen van onderzoeksdata, dat nog maar in enkele wetenschappelijke disciplines gebruikelijk is. Op dit punt valt er voor wetenschappers veel winst te behalen. "Denk aan het ontstaan van nieuwe dwarsverbanden tussen onderzoeken of disciplines die weer interessante doorbraken kunnen opleveren," aldus Frissen. "Bovendien is het openstellen van onderzoeksdata ook goed voor de integriteit van de wetenschap - data zijn dan controleerbaar - en voor de efficiëntie, omdat onnodig 'dubbel' onderzoek niet meer nodig is."

Tweede Kamer

De Tweede Kamer spreekt op 18 februari over het wetenschapsbeleid.

Noot voor de redactie

Het advies *Durven delen - Op weg naar een toegankelijke wetenschap* wordt op 20 januari aangeboden aan de ministers Kamp (EZ) en Bussemaker (OCW) en staatssecretaris Dekker (OCW). Het advies is te downloaden via www.awti.nl. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Hamilcar Knops (projectleider; 06-2563 7178, h.knops@awti.nl) of Dorette Corbey (directeur, 06-2439 2106, d.corbey@awti.nl).

De AWTI is een onafhankelijke adviesraad voor regering en parlement. De adviezen gaan over het wetenschaps-, technologie- en innovatiebeleid en zijn strategisch van aard. De leden van de AWTI zijn afkomstig uit kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Zij hebben zitting op persoonlijke titel en vertegenwoordigen geen gevestigde belangen.